

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 149.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e39810/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1848.

Beretning

N° 29.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Tolvte Møde.

(Fort.)

Kaar der fremdeles, selv efter Vaabenstillandens Afslutning, i den franskfrie Forsamling sidde Slesvigske Deputerede, da er dette præjudicerende for Freden, et Brud paa Konventionen, fordi det vil have uafvendelige, rettlige følger i enhver Retning, hvori disse Deputerede bestaa. Men naar vi her vedtage en Forfating, om hvilken vi kun sigt, at det er vor Paasand og vort Haand, at den engang vil komme til at omfatte ogsaa Slesvig, naar vi ved Siden deraf udtrykkelig udsæer, at det ikke er vor Paasand og at den skal sættes i Kraft i Slesvig, uden efter at være bleven anlagen af Slesvigerne selv, da er dette kun et Forbehold, et Forbehold, der ikke har nogen praktisk Betydning, som ikke ogsaa paa ingen Maade tilveiebringer en Forantning, der kunde blive præjudicerende for Spørgsmaalens rettlige Løsning, da gaar vor Paasand ikke videre, end at, ligesom Grundlovsforfatningen foreligger som et Tilbud fra Kongen til Folket, saaledes vilde en Forfating, at den var foretaget paa en anden Maade var vedtaget af Kongen og Folket, heller ikke være andet end et Tilbud fra Danmark til Slesvig, som ikke blot ikke skal sættes i Værk, men ikke engang af sig selv vilde betragtes som rettslig for Slesvig uden under den Betingelse, at den var anlagt af en Forfating af Slesvigerne. Kaar nu her til kommer, at alle de Betingelser, som skulle anordne Slesvigs færgende Stilling i Forfatingen, end ikke fra vor Side ere bleven foresaaede, og altsaa ikke faa som en Proposition fra Danmark til Slesvig, men ere holdte fuldkommen aabne og forbeholdte de fremtidige Forhandlinger mellem Regjeringen, der ogsaa fra sin Side vil have hylset sig ved Slesvigske Elementer og en af frit Forsaet fremgaaet Slesvigske Forfating, da troer jeg, at der i denne Henseende er taget Alt, for at gjere det umuligt selv for Slesvig-holdernes Forsamlingshaand at faa den Røst, der staar i Strid med Vaabenstillandens Betingelser.

Det er dette Punkt, om vi ere detsigtede til nu at tage fat paa Forfatningsudkastet, som jeg troer først maa være klart, forinden vi gaar over til det andet Spørgsmaal, om et saadant foretagende for Dietstet er klogt og tilraadeligt. Herom skal jeg kun anføre nogle ganske faa Ord. Det vil af hvad der ogsaa i dette Dietstet er bleven tilbagelagt i Forfatningens Ordning være viderligt, at alle de Betingelser, som her er frembragte af den ærede PropONENT, er Ting, som ikke blot have været Regjeringen velkomne, men som ogsaa have været betydelig Andstøelse paa hendes Part. Den der tilfælde erhaardt det høit Værdige i, at en Grundlov, der dog skal være den uroffeligste og varigste af alle menneskelige Institutioner, skulde være præjudiceret, den har erhaardt, hvor høit ønskeligt det i mange Henseender maa være, at vi her endog blot begynder paa Forfatningsudkastet paa en Tid, da det var umuligt, at Slesvigerne deri kunde bestaa, og at en saadan Forfating, hvis den trædte i Kraft til Kongens, vilde kunne blive et Argument mere end den Tingens Orden, vi alle ønske og attraae, og hvis mere eller mindre fuldkomne Dynastiske Inngang har kunnet give Støp paa. Det er dette, der har bragt Regjeringen til ikke mere at fremsænde Rigsdagen's Sammenfatning, som vi allerede i allerhøjeste Grad maatte længe efter; men da den ikke af den Grund har turdet paatage sig at forlange den præjudicerende Tilstand, i hvilken vi befinde os, eller længere end at bære det tunge Ansvar, som den sæler at paahvile den, saa har Hans Majestæt nu sammenfattet denne Forfating for at raadlaase om Forfat-

ningsudkastet. Dette er Forfatningen forelagt af Regjeringen, og deri ligger det klart udtalt, at det er dennes Ansættelse, at Forfatningen nu ogsaa bør tage samme under Behandling, hvilket naturligt vilde ikke paa nogen Maade er til Hindrer for, at Forfatningen med Hensyn til Spørgsmaalet om Sagens Uafvendelighed tager, hvad Bestemmelse den selv vil.

For mit Bestemmede kan jeg væsentlig kun henholde mig til de Grunde for, nu ikke længer at udføde denne Sag, som af den ærede PropONENT selv derfor ere anførte. Det er vistnok sandt, at den Tilstand, hvori vi for Dietstet befinde os, Gud fre Lov, er fuldkommen uretlig; men det er dog kun en provisorisk Tilstand, og det forekommer mig, at hvad den ærede PropONENT har foreslaaet for at afhjælpe denne Ulempe, langt fra vil ydmyndiggjøre, hvad Premierministeren i sin Tale har henpeget paa, nemlig at de constitutionelle Statsmagter skulle være i fuldkommen regelmæssig Gang, det vilde altsaa kun være en Forlangelse af denne provisoriske Tilstand, ved Siden af et ansvarligt Ministerium at stude en Forfating, som nærmest kan er sammenfattet til selve Forfatningens Overordelse, men som mangler alle de Regler og Garantier, som først Grundloven skal give den lovgivende Virksomhed. Det har Regjeringen ved at debitere træde paatrængende Forskudt vist, at den ønsker Rigsdagen's Sammenfatning desjete til at behandle andre Sager end Grundloven, saafremt Saadan ved tvungne Omstændigheder gjordes nødvendigt; men jeg troer ikke, at det er i Landets Interesse at forvandle denne overordentlige Forfating til en lovgivende Myndighed, idet den faar alle de væsentlige Betingelser, som allerede ordet en fuldkomment Forfatnings regelmæssig Gang. Det er ligesom af den ærede PropONENT antaget, at der har været en ganske væsentlig anden og langt større Afvielse mellem Danmark og Slesvig end Kongeriget, og det er vist, at ligesom man uden Tvivl vilde have afsagt de Udfælder, der nu ere brudte ind over Landet, dersom vi tidligere havde betrukket Frihedens Bøl, saaledes er det ogsaa nu saa langt fra, at det, at Danmark faaer en fri Forfating, kan anses for Røst, der vil være afstraffende for Slesvig, at det meget mere maa anses som noget beroligende for det, at det snart siges far, at den først mulige Forbindelse med Danmark et vil bringe det Røst end al god og særlig Frihed. Endelig tager jeg ikke i Betænkning at vedfæmme mig det tredje af den ærede PropONENT omaltte Punkt, idet ogsaa jeg troer, at det Forfatningsværk, der nu foreligger, vel kan siges at være forbedret og fremgaaet af langvarige, uafbrudte, vedtlige Bestemmelser i Danmark selv, men ikke desto mindre antager jeg ogsaa, at Regt siges det gunstige Dietstet, de mere europæiske Begivenheder, som ganske vist have medvirket til Dynastien af det Punkt, hvorpaa vi nu staar. Men det vil til alle Tider, og navnlig i et Dietstet som det nærværende, være umuligt at forarbejde, hvor snart Slødet kan vende sig og hvor hurtig en Gode kan alle den Slød, der nu sløder sig, maa det nu endog er for stor. Mit Ønske, ikke som Rindere, men som dansk Mand, er derfor, at man vil anvende det nærværende Dietstet saaledes, at vi af denne Overordningens Gavnfuld indemulig maatte kunne medbringe den Kongens Bøl, der kunde indeholde Forsættelse om fremtidens Hælle og Frihed.

Dacthazar Christensen: Det er med dyb Hævelse af Betydningen af det Forslag, som foreligger os, at jeg rejser mig, og det er kun den inderligste Overbæmning, der drønger mig til at træde op derimod saa bestemt som jeg formaar det, og at opponere derimod Trin for Trin. Jeg sætte for et Dietstet iden denne min pligtmæssige Opgave tungere og ansvarligere, men jeg